

KONKURS IM. J.J. LIPSKIEGO STRESZCZENIE PRACY

Iwona Nowakowska

Postawy młodzieży licealnej wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną – znaczenie udziału w warsztatach antydyskryminacyjnych

Praca stanowi ewaluację warsztatów antydyskryminacyjnych prowadzonych przez edukatorów z niepełnosprawnością intelektualną (NI). Powstała we współpracy z warszawskim Stowarzyszeniem Otwarte Drzwi (SOD). Celami pracy było (1) poznanie perspektywy osób z NI na ich pracę samorzeczną oraz przeprowadzone warsztaty, ich mocne i słabe strony; (2) sprawdzenie zmian w postrzeganiu osób z NI przez licealistów w związku z uczestnictwem w warsztacie. Badanie I polegało na pół-ustrukturyzowanych wywiadach z osobami z NI, które prowadziły spotkania z młodzieżą. Badanie II miało charakter ilościowy i podłużny (pomiar trzykrotny: 2 tygodnie przed warsztatem, dzień po nim oraz 3 miesiące później) i skupiło się na zmianie postaw wobec osób z niepełnosprawnością w grupie młodzieży licealnej, która brała udział w warsztatach. Dobrano również grupę kontrolną uczniów, którzy nie brali udziału w tego typu spotkaniach.

W pracy sprawdzono postulaty hipotezy kontaktu w przeciwdziałaniu dyskryminacji osób z niepełnosprawnością. Wielokrotnie weryfikowano hipotezę kontaktu w zmniejszaniu uprzedzeń wobec grup etnicznych czy narodowościowych, relatywnie rzadko – wobec osób z niepełnosprawnością, w szczególności intelektualną.

Wnioski przedstawione w pracy pozwoliły na zidentyfikowanie mocnych i słabych stron ruchu samorzecznego działającego przy Stowarzyszeniu Otwarte Drzwi. Wyniki badań ilościowych wskazały, że warsztat skutkował deklaracjami mniejszej akceptacji osoby z niepełnosprawnością jako własnego przyjaciela oraz postrzeganiem osób z NI jako bardziej przedsiębiorczych, ale także smutnych. Badania umożliwiły sformułowanie zaleceń dla SOD, w jaki sposób planować kolejne oddziaływania, aby zwiększyć ich efektywność – od poziomu projektowania treści warsztatu do wskazówek organizacyjnych.